

PROLETER

İstanbul

Yıl 13
Sayı 129-30
Ocak-Şubat 1986

TKP İstanbul İl Komitesi Organı

Kurucusu: Deniz Yıldız

TKP MK'nin 25 Ocak 1986 Günlü Açıklaması

POLİTİK GELİŞMELERİN BU ÖNEMLİ ve KRİTİK DÖNEMECİNDE; TKP HERKESİ SORUMLU ve ETKİLİ TUTUM ALMAYA ÇAĞIRIYOR

Buğün Türkiye'de Ülkenin geleceğin - den sorumluluk duyan herkesin tutumunu gözden geçirmesini gerektiren gelişmeler oluyor. Politik olayların gelişimi hızlanıyor. Bu gelişmeler bekle-gör politikalarına terk edilmesini, aktif tutum alınmasını gerektiriyor.

Bu gelişmelerin başında Türk-İç'in miting kararı ve yasal muhalefet partilerinin diktatörlük rejimine karşı demokrasi için işbirliği çabalarına son verilmesi geliyor.

TKP MK 5. Plenumu bu gelişmeler hakkında bu sorumlulukta ortaya çıkmadan önce şu saptamayı yapıyor. "Rejim karşıtı politik güçlerin artan hareketlenmesi, halk yığınlarının artan hareketlenmesi, halk yığınlarının hareketlenmesi için elverişli koşullar yaratıyor. Burjuvazi içindeki ayrılıkların derinleşmesi aynı sonucu getirir. Muhalefetin aralarındaki farklı hatta karşıt konulardaki politik güçler diyalektik bir biçimde birbirinden etkilenmekte ve birbirini daha çok dışıkta almaktadır."

Gelişmeler bu saptamayı doğruluyor. Bunun öneki şurasıdır ki, her politik güç tek tek her örgüt ve hatta kişi demokrasi için işbirliğini destekleyerek, aktif tutum alarak, mücadele kararlılığına, eylem isteğini ortaya koyarak, bizzat eyleme geçerek gelişmeleri hızlandırmada kesin bir rol oynayabilir. Koşullar buna olanak verecek yönde gelişmiştir, gelişiyor.

"Söz konusu sitemiği ulaştıracak Türkiye yönetimini kendisi kurtarmak için yapıyor" yada "DTP ve DSP'nin Anayasa değişiklikleri esaslı bir içerikte olacak, DTP Markistlerin öngörülmesine hayır diyor, DSP kendi dışındaki sola duvar çeker, SHP parlamentoya usut başlıyor" diyerek bekleme durumunda kalmak, yapılabilecek en büyük yanlışlar.

TKP defalarca açıkladığı ki, Ülkemizde ki esaslı koşullar özel niyetlere rağmen bu niyet sahiplerini de ileriye sürüyor. Daha çok önceden diktatörlüğe karşı tüm güçler arasında diyalog ve işbirliği mümkün ve sorumludur dediğimizde "TKP'nin hayal güdülüşünü söyleyenler savunuyor ki, şimdi derlendirmelerini gözden geçirmek zorundadır. Bu yapılaşma bundan yararlanacak olan halkımız olacaktır."

Burjuvazi muhalefet partileri içinde der demokrasi anlayışlarının, özel olarak hesaplarına varışına TKP elbette rüslorini yumuyor. Ama bunların varışına çağırıyor. Ancak demokratik işbirliği için aktif çaba harcayarak bu tür olumsuzlukları açılabilir. Tersi tutum geliştirebilir, yığınları bu kasarığa mahkum etmek demek olur.

Ote yandan şu olumsuzluklara bugün - den dikkat etmek zorundur. Birincisi, Türkiye'nin 12 Eylül'e gelmesinde 1961 Anayasası sorumlu tutulması. Şuça eksi aynı zamanda yaygın yeni anayasada öngörülüklerin daha esaslı olmasını savunana görüş kabul edilmez. Böyle bir tescimde ulaşıcaz olancaz.

İkincisi, Diktatörlüğe karşı muhalefetin, bu işbirliği kararına -arlamasına itina hapsolmesinin yol açacak yaklaşımlar bugün demokratik mücadeleye verilebilecek en ciddi zararlıdır. Özellikle bu hükümetten oluştu tutum beklene affedilemez bir yanlış olur.

Üçüncüsü, bugün kendilerini sosyal-demokrat, sol parti olarak tanımlayan iki partinin aralarındaki çatışmalar, eğer da mokratik mücadelesini daha da ilerletmeye ilgili olsaydı, anlayışla karşılanabilir -di. Oysa şu anda ki kısır çekişmeler demokratik muhalefete, solun ve tutarlı demokratların işbirliğine zarar veriyor.

Diktatörlüğün rejimini sürdürmede in aytatifi yapıyorlar ama henüz işleri elin den kaçırma değildir. Ne diktatörlük, ne de onu destekleyen ABD emperyalizmi konularına kolayca terkedilebilir. İstikrar diktatörlüğün devlet yapısını yaratmağa HSK 15 değişikliklerinin ortadan kalkmasına bağlanacağı bir süreç geliştirmede, bu hükümet, bu anayasa yerli yerinde duruyorken rejim de bir değişmeden önce edilemez.

çin, ister yeni seçim denilsin, seçim istemini yükseltmek ve seçimlerin, anayasa tartışmalarına daha öngör bir ortamda yapılmasını koşullarına hazır olmak için çabalamaktır. Bunun yolu, toplumsal muhalefet tüm kesimlerinin öngörülerini ortaya koymalarına imkan hazırlamak 141, 142, 146 ve 163. maddelerden yargılananlara da kepeyacak genel ve kolektif bir affın çabasıdır, tutuklama, koğuşturma ve işkenceler, Doğu'daki devlet terörüne son verilmesi, ABD'nin Ülkemizin içişlerine karışmasının önlenmesi, militarizmin politik yapısına etkisinin önlenmesi, 12 Eylül'den itibaren, darbeci ve işkencecilerden hesap sorulması için mücadeleyi yükselt -mektedir. Ayrıca halkımızın, işçi ve emekçilerin işbirliğine, isten çıkarılmalarına ve hayat pahalılığına önlenmesi isteklerine yanıtlanarak demokrasi iş, emek, öngörülük için eylemlerine destek vermektedir.

Halkımız bugün yasal muhalefet partilerinden, sol güçlerden, tüm demokrasi güçlerinden bu adımları bekliyor.

Bu nedenle bugün henüz demokrasi kazanılmamıştır. Olacakları adımların değerlendirilmesi demokratik gelişmelerin esaslıdır. Henüz bir hükümet, esaslı bir anayasa, esaslı bir rejim, anayasa esaslı bir demokrasi sorunları geniş tartışılmadık. Ama 1986 diktatörlüğe karşı tüm güçlerin işbirliğinin gerçekleştirilmesini beklediğimiz sonuçlanmalıdır.

İkincisi, bu işbirliği ne kadar geniş olur ve her parti ne denli etkili olanakları yaratabilirse, başta işçilerin olmak üzere yığınların eylemleri ne denli yükselirse, elbette bu "esaslı" sorunların yanıtları da daha geniş demokrasinin birleşebilecektir.

Anayasamızın esaslı olacağı konusunda tekelinde değildir. Herkesin açık olup olamayacağına karar verecek olanlar da iki partiden ibaret olmayacaktır. İster ki, meydana boş bırakarak kendi ellerimizle böylece bir tekelcilik yol veremeyelim. Bugünün sorunu, adına ister erken ya

Tüm bu nedenlerle TKP, daha çok önceden geliştirmeye başlayan DTP-SHP-SP arıcadaki itilî işbirliğini, son olarak yeni anayasa ve yeni seçimler için DTP ile DSP nin somut işbirliğini, 141, 142, 163. maddele, işkencelere karşı çıkan, geniş öngörülükleri savunana SHP'nin bu çabalarına, Türk-İç'in yeni anayasa için girişimlerini, miting kararını, özellikle işçilerin açıkladığı yaygın eylemler ve genel grev isteklerini aktif destekliyor. TKP aynı zamanda herkesi gelişmelerin bu önemli ve kritik döneminde sorumlu ve etkili tutum almaya çağırıyor.

Demokrasi için kararlı bir mücadele vermeye hazır her politik güç, işçi sınıfına adına TKP'nin çağırma güvenilir bir başlangıçlık bulacaktır.

26 Ocak 1986

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi

Moral dinciği bir devrim için her durumda temel bir güç kaynağıdır. Bu iki açıdan önemlidir. Hem kendi yaşamının dengesi, psikolojik nuzuru için hemde örgütüne ve halkına kergi gevke üzerinde bulunabilmesi için önemlidir. Birbirine bağlı olarak gelişen ve birbirini içeren bu iki süreçten kaynağına yer bilimsel ideolojinin yol gösterdiği örgüt (part) disiplinlidir.

Ancak gerek bilimsel ideolojiyi benimsemeye, gerekse parti disiplinini altındaki birçok tenkilileri gözle alakarak beşkarlarının iyiliği ve mutluluğu için üzerinde bulunma bilinci ken diliginden oluşmuyor. Bu bireyin biz zat kendi kendisini sıkı bir şekilde eğitmesine ve idare güçlüğü zayıflık larını alt etme uğrunda bulunma, dır. İnsan toplumsal yaşamın bir ü rünü olduğuna göre bu şekilde olduğu kadar kolay değildir. Ancak bu süreçten başarıyla geliştirilmesinin in san üzerindeki çözücü etkisinde özellikle belirtmek gerek. İşte bu coşku, hayata bağlılık, terhisel i yimlerlik, insançılık, niçbir meddi ve manevi ayrıcalık beklemeksizin hak için üzerinde bulunma duygusu bir kı münistlerin ayrıca bir özelliğidir.

Parti bu özelliklerimizin gerçek leştirilmesinin, ideolojik, politik ve örgütsel yollarını gösterir. An cak bu yolda yürümek temel olarak ki şinin kendine bağlıdır. Bu nasıl ola caktır? Yaşadığımız ekonomik ve poli tik güçlükler önümüzdeki nesnel e r-gellerdir. Birde bu nesnel temelden kaynaklanan bireyin kendi özel so runları var olabilir.

"Bireycilik ve kolektirizm in san kişiliğine çekilen iki eğilim dir." Kapitalizmin kendisi insanın bireyciliği geliştirme yönünde etki yapar. Bugün ülkemizin somut durumun da bu eğilimin güçlenmesinin güçlü politik dayanağıdır.

Faşist diktatörlük toplumsal dü zeyde dayanışma eylemlerini ve kitli lerin hak arama savaşmalarının yolu nu tünden kapatmak istiyor. Anayasa, polis, sendikalar, dernekler, YCK, sayısız vb. yasalarıyla bu zorbalığı sergiliyor. Ekonomik çöküşün büyük bir a zla gelişmesi, kültürel yozlaş ma unutsuzluk, toplumsal düzeyde bire ysel terdidi yaygınlaştırıyor. Yok sulluk ve zorbalık sadece halkın ya masını zorlaştırmasık kalmıyor. In sanları toplumsal sorunlarla ilgilere ni kesmeye, bireysel kurtuluş yola rını aramaya, mucizevi yada tesadüf eseri olaylarla sonuç alınabileceğini inandırması çağlıyor. Bu konuda sanırla olsa beğeri elde edebili r-yor.

Bizim için burada önemli bir sorun geliyor. Herkesin geçim sıkın tısı altında ne yapacağını geçirdiği, insanlarımızı güvensizliğine yayıldı ğı, herkesin bir an önce kışığı dö nüp kendisini "garantili" almaya çağ lıdığı bir ortamda iyimserliğimizi nasıl koruyacağız? Devrimci coşkuyu nasıl canlı tutacağız? Her olayın di yalektik yönü vardır. Bizzet bu du rumun kendisi bizi bir anda cendere deymiş gibi hissetmemize yol açar bilir. Ama öte yandan kendimize güven ni ve savgansı azaltmamızı bileyebilir. Birinci olarak geri toplumsal ilişki ler yada çevremizdeki insanların bi line durumu, psikolojik özellikleri bizde karşımıza çıkabilir. "Bu insanlarımızı devrim yapacağız? Açlı ğın ve zorbalığın altında inliyolarlar birde bunların ilgilendikleri konu larla, söylediklerine bak" türünden yakınlıklar moral bozukluğunun belir tileridir. Bu süreç bir sefer-bağla dımı vereceği nokta bellidir. Bende kendi durumumu garantiye alayım, du rumumu güçlendireyim. Böylece yoldan larına ve örgütüne karşı üzerinden kaçınma ve giderek kendi kendini e r-itme. Kitlelere, insanlara güvensiz likle başlayan bu süreç sonunda poli tik yönden yok olmakla noktalanır.

Herşeyi rağmen devrimci coşkuyu güçlendirmenin, devrimci morali diri tutmanın kaynağıdır bizzet bu ortaz

dır. İnsanlar daha çok genel belirig selere, toplumsal düzeyde etkili ge niş kapsamlı olaylara çekük ilgi du yuyorlar. Fakat günlük hayatın küçük basit ilişkileri içinde rahat kaybol abiliyorlar. Reslantı gibi gözükün tek tek basit olayların altındaki de rin ekonomik ve toplumsal belirleyi cileri görüyorlar. Aslında bu nok te biz komünistlerle diğer insanlar sresindeki temel bir ayrım olmaktadır Biz küçük büyük her olayın özünü kay rayabilir llerde ne doğuracağını tes bit edebiliriz. Asıl önemlisi buna uygun tavır alabiliriz.

Yeni birşey öğrenmek, yaşadığı yada karşılaştığı bir olayın özünü kavramak her insana bir heyecan bir coşku verir. İnsan kendisini bir sis perdesinden aydınlığa çıkma gibi hisseder, kendine olan güveni artır. Çünkü nereye yöneleceğini bilir. Daha emin adımlarla yürüyebilir. Karşılaşt ığı sorunlara daha gerçekçi yakla şabilir. Olaylara rasgele, bir tesadüfler yığınınaş gibi bakmaz. Tam tersine herşeyin karşılıklı etkile -şim içinde belirli bir süreçte sebep sonuç ilişkisi bağlamında ortaya çık tığı gerçeğini kavrar. Böylece bir insan daha mantıklı, güvenli ve umut lu olacaktır. Hangi yöntemlerle hang i sonuçları elde edebileceğini ön -ceden tesbit edebilecektir. Yapıtığı işten sonuç olacaktır. Giriştiği bir etkinlikten sonuç almak, onun ürünü nü görmek insana büyük bir coşku ve rir. Moral dinciği sağlar.

Bizler birer devrimci olarak bu yük avantaşlara sahibiz. İlk olarak her olayı büyük küçük demeden, iliş kiye bulunduğumuz her insana tüm yön leriyle kavrayabiliriz. Elimize güç lü ideolojimiz, partimizin politika sı ve tesbitleri var. Onun denetim ve disiplini var. İkinci olarak, sade cece gösterilen yolda robot gibi yür üyen değil, her durumda çevremizi ve insanları etkileyip yönlendirm e sorumluluğumuz var. Bu bizi edilgen değil tam tersine yaptırıcı etkin bir durumda olmasını sağlar.

Besitten karmaşığa her olayın ve insanın çözümlenmesinde bilimsel ideolojimizin ve örgütsel ilkeselli ğimizin doğruluğunu görüyoruz. Ama bunun için çaba gerekiyor. Sıkı göz lem yapmak, insanların içinde olmak, onların nelerin etkilediğini görmek gerek. Burada önemli bir noktada durdur. Bir komünist kendine karşı acı masız ve dürüst olmak zorundadır. Çün kü insanları genellikle kendi çevre -nişlerini, olaylar ve insanlar kar şısındaki tepkilerini kolaylıkla onay lıyorlar. Müşince yöneticilerini ve devranışlarını sorunun çözümüne katkı yapıp yapmadığına göre değil o anda kendi kendilerini haklı çıkarmaya göre kekillendiriyorlar. Bu nokta bir komünistin günlük yaşamında ayrı t edici bir özelliği olmalıdır.

Bizler güçlü olmak zorundayız. İn sanımız, moralimiz, bilimsel güçlü olmalıdır. Tek tek bizlerin güçlü ol ma sına partimizin güçlü olması derektir Partimiz bizi güçlendiriyor. Bizde partimizi güçlendiriyoruz. Sağlam mor al bu güdün can demarızdır.

AYİNESİ İŞTİR KİŞİNİN LAFA BAKILMAZ

1983 yılı başında Türkiye Es -naf ve Sanatkar Birliği Konfede rasyonunun kuruluşunun 30. yılında Cumhurbaşkanı Evren şöyle diyordu: "Ülkemiz ve diğer ülkeler ne kadar sanayileşirse sanayileşenler, esnaf ve sanatkarları bir şey yapamazlar."

Böyle diyor du ne oldu? Sa nayileşmeyi bir yana bırakalım, geç en yıllar esnaf ve sanatkarların sorunlarının çağ gibi büyüdüğü yıl lar oldu. Nedir bunlar? Bugün ölkem izdeki işyeri sayısının yaklaşık yüzde 97'si esnaf ve sanatkarlar a -ittir. Ve bugün aileleriyle birlik te 10 milyonu aşiyor esnaf ve sanat karların sayısı. Ancak Evren-Çzal ikilisinin öldüğü yalnızca bir avuç haldingi destekleme önlemleri, geç e sini gündüzüne katarak, çoluk-çocuk demeden çalınan esnaf ve sanatkarı yakının eşiğine getirdi.

İnancın 1984 yılında sayıları Türkiye genelinde 250 bini vardı. Bekkallardan 65 bini düşüldü. Ka putmak zorunda kaldı. Uygulanmaya baş lanan Katma Değer Vergisi ve Petu İ rali yasanın, esnafın verilecek soru -larına yenilerini ekledi. Gımdı yeni vergi yasa sınında. Cezal hükü meti ödediği verginin daha fazla la -nın kaçınan holdingçi patronlardan yeni vergi yasa tasarruflarına göre gel ir vergisini neredeyse tünden kald ırıyor. Koçlara, Sabancılara peş -keş çekmek, kaynak yaratmak için e ğ nefli yakacak peşin vergi getiriyor.

Bugün esnafın kredi sorununa da hiçbir çözüm getirilmemiştir... 1983 yılında yalnızca Sabancı'nın kullandığı kredi miktarı 225 milyar lirayken, aynı yıl onbinlerce esnaf ve sanatkarla verilen toplam kredi 71 milyar liraydı. 1984 yılında ise dağıtılan toplam 3,5 trilyon kredi -den esnafın payına düşen sadece ku -lak misali 56 milyardır. Esnafın kul landığı kredi düşerken, holdinglere sunulan milyarlar çoğalmıştır. 1985 yılında ise esnafa verilecek kredi miktarının 90 milyar liraya çıkarıl ma sı öngörüldüğünde "Ancak" derneği İstanbul Esnaf ve Sanatkar Dernekleri Birliği Başkanı Sımsıkı Yelkin, "Bu durumda bile kayıtlı 700 bin esnaf -tan kişi başına düşen 120 bin lira olacaktır. Bu da 2 aylık dükkân ki -razını bile karşılayamazdır". Üstü kili Sanayi ve Ticaret Bakanı Cahit Aral esnafa verilecek kredi miktar ının artırılması çağırıyor. Açıklamıştır. Gımdı sormak gerek bu hükümet kimden yana?

6 Kasım seçimleri öncesinde yü ni sanayi siteleri açıp, esnaf ve sa natkarı güçlendireceğiz diyerek so rularını çalınan, gımdı esnafın sorun larına kuleklerini takıyorlar. Yeni sanayi siteleri çekmek bir yana yapı ma başlanmaz olanlardan yüzde 75'i olduğu gibi duruyor.

ANAP'lı rüvetçi belediye beş -kenlerinin esnafı bir de kendi peş -lerine soymak için uyguladığı zabıta zulmü de esnafın başlıca sorunları n den birini oluşturuyor.

Sorunlar içinde kıvranan esnaf ve sanatkar feryad ediyor. Ama es -naf, bu feryadını Evren-Çzal rejimi nin duymasını bekleyebilir mi? Büyük ta kulak verilir mi? Vermediler, vermezler. Hiç çekinmeden "Millet a -lığı, zım istiyor, bu az bile" di -yen başbakanı Çzal'ın bu sözlerine kuleklerini tikayan Evren, zamların sorununu senki esnafın gibi kalıp esnafı çalıyor. Halkı esnafa karşı kışkırtıyor. Kolladıkları vurguncu holdingleri çalıyor.

Gerçekler böyleyse yalın bir şekilde ortadayken, halktan alıp, es -nafı kesip, işbirliği holdinglere Koçlara, Sabancılara veren bu rejim de esnaf ve sanatkarın hiçbir soru -nuna çözüm getirilemez. Aynesi iş -tir kişinin lafa bakılmaz sözün de geçerliliğini koruyor. Es -naf ve sanatkarlar söz değil, iş i tiyorlar.

Esnaf ve sanatkarlara, gımdı birçok parti, "senin sorunlarını biz çözeceğiz" diyor. "Sorunlarını çözece ğiz, sana kredi vereceğiz" diyor, e ğ nef, bunun için kaynağı nereden bu -laceğini sormazlar.

Biz komünistler, önce esnekçile re verilmez, önce esnafa verilmez, bunu yapabilmek için de, yerli ve ya banca parasızlarımıza dış borç adı e tında, kredi adı altında, kulek ve ta ra aktılması son verilmez diyo -ruz.

Yapmamaya söyle bir gün stinok iki öne-
li noktaya geçiyorum. Bunlardan birincisi
devrimci savayışma katilamadır. Bu benim için
çok önemliydi. Bu bir başarıydı ve bundan
sonra ki yaşamıma rotayı benim Ü-
terine kurdu. Geçmişin darıncı çoklu
öneliminde katilamı. Ancak ikincisi
benim için bir dönüm noktası niteliği
taşıyor. Bu bir devrimcinin yaşamında ola-
bilecek en önemli olaydır. Bayır7den ölüme
den, işkenceden, gözetimden bahsettiyo-
rum. Çünkü bunlar benim yaşamımda her
zaman yokmuşa çıkabilecek olaylardı. Her
zaman söylemek istediğim yüksek bir bi-
linç, sorumluluk, özeveri, çelik disiplin ka-
tayan benim yaşamımda çok zorlu ama o
demli de onurlu bir görev. Çünkü bu görev,
insanın insan tarafından sömürülmesini or-
todan kaldırmak, tas demokrasiyi gerçekleştirecek
hedefini önüne koyuyor, barış, tüm
halkların dostluğunu ve kardeşliğini sürdü-
cü çilikli dünyamızın her bir yerinde savayış-
yor.

Benim için yaşamımdaki en önemli dönüm
noktası demektir. Bu şerefli görev bana 20
yilet diktatörlüğün enğin bankı ve tehdit
koşullarında verildi. 29 Ocak 1986 günü
görüşme yaptım. Arkadaşlar daha önceden sap
tadılışına yare gittim. Nedense önemli bir
sey var diye geçiriyordum aklımdan, çünkü
görüşme biçimsiz böyle düşünmeyi eğli-
mişti. Bir süre sohbet ettikten sonra ya-
nımdaki arkadaş bana şunları söyledi:
"Seni Türkiye Komünist Partisine üye ol-
mak önerdik ve kabul edildim". Açıkçası
böyle bir şey beklemiyordum. Şunları bu
yüzden arkadaşların diğer söylediklerini
pek anlamıyayordum. Sadece bopazama bir
geyilerin düğümlendiğini, sofk eden rü-
günle rapen birden yutumun alievler içinde
kaldığını sandım. Nispeti atkınam içine iyi
ce çözerek böylece yürüdüm. Afarında bir
geyilerin çıkıp çıkmadığını bilmiyorum ama
arkadaş"Kutluram volda" diye el üstüne
biraz kendine gelmiş gibi öldüm. Sonra yine
sohbet ettik. Ancak sohbetin konuları daha
değişti. Başkınılığımı ve devrimci ha-
la İzerinden atanması olayının ki, arka-
daşla konuşmalarını tam olarak stadi
bile anlamıyayordum. Konuşurken sürekli
ölenek ilk söyledikleri kutluramın çan-
lıyordu. Görüşmeden sonra evim yolunu tutar-
ken bir çok sev geçti aklımdan. Arkadaş
"Yoldaş" diyor. Demek ki artık ben de bir
yoldaştım. Ve bunun getireceği tüm zorluk
ve sorumluluklara karşın yüreğim dalga
dalga kabarıyordu. Ansal kabarmasın. Artık
Türkiye ve dünya Komünist hareketinin bir
sıra nefesiyorduk. Lenin'in yoldaşydım. N.
Sopki ve 15 yoldaşın onları pehavesine başlat
tıkları savayışma artık ben de vardı. Ha-
lic'e gömün takılana Bilgen yoldaş'a anis
edim. Yaşamının tümünü işçi sınıfına, o-
nun kurtuluşuna adanmış ve insanı iştir-
sine ve devrimine olan insanını canlıya is
bet eden, yiğit insan Deniz yoldaş'a anis
edim. Daha bir süredü sömür bilmedim işçi
de . İşçiler, işkenceden savayış, dirençler
geçti göçümün ömünden. İyindeki büyük yurt
ölemlerle ölen komünist olan Nazim Hik-
met'i anımsadım. Sözcüklerini ton olarak bil-
memede onun TKP benim, seni düşünüyorum"
gittir geliverdi, birden öklüme. Bu şiiri
her zaman büyük bir çokluyla anımsadım.
Derken beğünim düşündüm. 28-29 Ocak 1984
Burjuvazi için kara, lanetli bir gün daha
hesaba mutlaka sorulacak olan bir gün da-
ha. Ne geçti burjuvazinin eline, bilmiyo-
rum. Üperenemedi mi daha, değil 15 yüzlerce
komünisti ortada kaldırsa bile benim sav-
yışma sürdürülebilir mi, onu yok edebi-
ler mi? Sadece yarolar, belki çözülebilir
de. Ama yok savayışma anis gücü yemez. İşte
63 yıldır dirim gışiklik koşullarında ca-
lıpınak sorunda kalışa, 65 yıldır da di-
dik avyate duran, bu yüzden de benim dü-
şünmelerimne yüzüne korku salan TKP. Her-
gün dünyada benim gibi yüzlerce insan ka-
tilyor savayışma. Bu gücü sürdürülebilir mi,
burjuvazi. O tarihin çöplüğünde hak et-
tiği yeri alacaktır. Varın bizim terine
tanık olacağız. Türkiye Komünist Partisi
ise halkın, ülkenin yararıdır, mutlu, ay-
dınlık gelecektir.

Bu benim partili olarak ilk yazış. Benim
için ayrı bir önem var. Bu yüzden içinden
çok güzel şeyler yazmak geliyor. Ama bu
duyguların kağıda dökmek gerçekten çok zor
Ancak şunları söyleyebilirim: Bana çok zor
fakat çok onurlu bir görev verildi. Bun-
dan da çok gururlanıyordum. Ama yine bili-
yorum ki günümüzde gururlanmaktan çok da
bu önemli bir ödev var. O de ömüründe bu
ran daş gibi görevleri yükümüüm aklıya
başlamak, yine biliyorum ki bu görevler

laf üretilip, edebiyat yapıpka çözülen-
meyecektir. Fakat tek bir endişem var. Yan-
lız imalığının korkusu ne fuşissim kelle
avularından ne de koşulların daha da
ağırlaşmasından. Benim endişem, iş arış-
ma bu yüce görevin gereklerini yeri-
ne getirememekten kaynaklanıyor. Çok ek-
şim var bunu biliyorum. Ama yine biliyo-
rum ki komünist dirençlerim, omu sanında
e iyimserdiler. Normalde beş çıkması-
nı bilizler. İşte ben de bundan yola çık-
arak komünist omuruna leke sürmüden,
vergücümle bu görevi layık olmalıyım, aynı
sanında da beni omurum çok sevdiğim, say-
gı duyup değer verdiğim yoldaşların ve be-
ni bu görevi kabul eden yoldaşlarıma yü-
sümlü kare çıkarmasına çalışıpışım.

A. AYRIM

Olay bundan bir müddet önce tatbikat sa-
rasında benden çıkartma gemisinin kurtarı-
lması çalışmalarını ile ilgili. O arada tat-
bikata katılan gemilerden birinde bulunun
bir arkadaşım göselim.

Ben olay sırasında Türkiye'nin en modern
gemilerinden biri olan Gemik Nuhribinde
bulunuyordum. Çıkartma gemisinin battığını
duyduktan sonra tüm gemi personeli güver-
teye çıkması denize öklüme askerleri to-
planmaya çalışıyorlardı.

Şarahlıkta bir batırma duyuldu ve gemi
o yöne gidince dalgalar arasında bir ta-
ta parçasına irtınmış, yarı dommuş vaski-
yetekli askeri gördük. Gemi yandı ve
bir can emidi sildi. Kandıca tahtayı
birazık can sızdısına tutunduk. Bu ara yü-
ründe belli belirsiz bir gülmüşse olup-
tu. (Sonradan diğer arkadaşları komün-
tarda onlarda gördüklerini söylediler).
Kurtulduğum düşünmüştüm. Bu arada güverte
de 2 dalgaç arkadaş albiselerini giymiş,
kazanmayı almak için inmeyi hazırlanı-
yorlardı. Gemi personeli ve kapitanlarda
orada idi. Gemi kaptanı dalgaçlar denize
inmeyecek, deniz çok dalgalı" dedifinde
önce insanmışık. İnzarlarımız sonuç ver-
di.

Zamansında tutunduk ama sızdısına ip-
pinden yavaş yavaş vankarı çökmeğe başla-
dı. Artık yünü seçiliyordu. Güverteye al-
maya yaklaşıp bir metre kala, özen süre
denizde kalmaktan tutaktı kalacak kazan-
dının kolları boğandı ve dalgaç salı-
ndan bir daha çıkamadı.

O anda çok kısan, öklüme gemi persone-
li ve dalgaçlar arada bulunan komutanla-
rına açıkça küfür ettiler. Bunları duyma-
sına rapen sesini çıkardım."

"Aynı arkadaş, "Yeni taminden çökme-
ye denemesi yapılmış bir çıkarma gemi
si ile ne idübu belirsiz tatbikat için
onların genç ölüme terk ediliyor, bir ym
da arkadaşlarının kurtarmak isteyen sa-
kenlere, onları düşümlüymüş görülmüş
kendi çöklüklerine olanın bir iş yapacak
ları, arkadaşlarının kurtaracakları için
engel oluyorum."

İşte Faşist diktatörlüğün gençliğe ve
askerlere bakışı.

Faşist diktatörlük bir an önce yıkıl-
mazsa bu cinayetlerin ardı arkası kesil-
meyecektir. Bu cinayetlerin durdurulması
için diktatörlüğü yüksek için çabalarımıza
yogunlaşmalıyız.

CAN HARIŞ

SAĞLIK BAKANLIĞINDA NELER OLUYOR?

21. Aralık 1985 günü, asistanlık sınav-
ına girmek üzere Türkiye'nin dört bir
yanından gelen pratik ve teorik Anka-
ra'da toplandı. Sayış Üç bin civarında
olan bu topluluk içinde, 84 Eneandaki
ki savaşı yapayınlar oldukça endişeli-
diler. Söz konusu sınavın sonbahar yapıla-
cı dünyulmuştu ancak ağkım 19.00 da
yapılabildiği. Bu sanım diliminde sağlık
bakanlığının bir yetkili çıkıp da geçik
mesin nedemini açıklamasını istediği, gün
geterelenden sorularını çaldığıdır. Gerçek
şeyle bir kaç kez deşistirdim yeniden
beni deşistirdim. Bu sınavın sağba-
lı oluğu herkeş kabul edildi. Anlam
sonuçları da bunu düşünyordum. Örneç-
lik yıllarının ülkücü sızdılarını mut-
lak bir yerleri kazanmışlardır.

İşte, geçen önemli sınav demeyim mi ya-
ğımlar. Bu yıldı aynı türden olayların
ölenekmiş sesiyorduk. Çünkü faşistler
sağlık bakanlığına hasta kadrolu iş-
çiler, şube müddirlerinden yordama hiset-
tilerine çok her ködeseyi kendi görüşleri
den edemleri yerleştirmişlerdi. İstikla-

sınav günü okullarda toplandı. İnce, fa-
şistlerin ve yoldaşların gruplar halinde
de tuvalere girip çıkışları görülü-
yordu. Anlarca, asılı faşist Vedat Bulut-
un bazı sorularını yanıtlıyor. sınav baş-
lanmadan önce tuvalatlere yarıdardı. Ş-
remlidi. Sınav süresince bazılarına kö-
münist, yarıdınlaşmış, alleriddeki
nuşette kapıtların bakarak doşluları
ışaretlemelerine sanıdaki sağlık baka-
nlığının temsilcilerine çok yumuluğu
gözenleniyordu. Sınav böyle yapıldı ve
normalde üç günde deşerlendirilmesi ge-
reken test kapıtları üç haftada son ö-
knebildi. Sonuçların 10 Ocak günü sağlık
bakanlığına sesileceği bildirildi. O gün
sabahleyin faşistler sınavı kazandıkları
sı ilan ettiler. Ama yarıkiki bakanlık, yan-
daşlarına ufak bir oyun oynattı. İste-
ler o gün deşil ertesi gün sesilebildi an-
ca. Köşeye faşistler resmi açıkladınan
bir gün önce sonuçları açıklanmış bulmuş
veriler.

Her gün bir yazın işleme dilekeleri o-
lan, yüzlerce beklenen geleceği olmayan
sağlık bakanlığının, bir yetkili sırasında
açıklama yapması boğan bakanlıklar, baka-
nın istifasına bile yol açacak böylece
Bir olay yetkililerce gözetildi edilebili
yor

AYŞE GÜNEŞ

KOMÜNİSTLER HER YERDE ÖRNEKLER 20.1.1986

1981 Yılıın Mayıs ayı idi. İst-
tanbul'da İDİ üyesi ölmekten göz al-
tına alınmıştım. Selimiye Kışlası' -
nın ahırından dönme 30 kişilik bitli
koşullarında alt alta, üst üste 80
kişi kalıyorduk. Ördü geçirilen gün-
ler, ördüski şartlar, geçirdiğimiz
insanların psikolojisi, uygulanan
baskı, ... Bunların hepsi ayrı ayrı
bir yazı konusu. Gelecekte bunları
da aktarmaya çalışacağımı belirtip
ben asıl konuya, bu yazının konusuna
geçeyim.

Selimiye o tarihlerde sıkıyönetim-
time geç altına alınmaların zorunlu
ökrak yerlerinden biri. Her gün yüz-
lerce kişi gelir selimiye'ye. O gün
de 100'e yakın kişi koridorda asker
gibi sıralanmışlar, koşullara daşı-
lılmayı bekliyor. Beklenen başlıyör
ve bizim 80 kişilik koğuşumuzu 10 mi
safir daha geliyor. Ve herzaman ki
bi hemen bütün koğuş yeni gelenlerin
çevresini sarıyor. 1. Şubeden gelenler
en çok ilgily çekenler. Bir kısmının
yaygın bir işkence biçimi olan askı-
ya alınmış kolları, elleri tuttu-
yor. Bir kısmı ise zayıflıkta, aç-
lıktan yarı ölü durumda. Sohbet iyice
kuyuluyor. En önemli konu ise iş-
kence elbette. İnsanlar gördüklerini
duyduklarını bir bir aktarıyor çevre-
sine. İşkenceciler, işkenceciler, dik-
tatorluk bir kez daha lanetleniyor.

Yenilerden bir arkadaş anısta-
yor şadı. "Ben" diyor. "Böyle biri-
ni daha ne gördüm, ne duydum. Bizim
gibi etten, kenkten değil sanki. San-
ki bizim yegedimiz ortada yaşamı-
yor o. oturmaz, kalkmaz, yemeyi
yemeyi, konuşmayı hergeyi bemböşke.
Bizden çok farklı biri. İşkenceye
giderekende, düşünerekende beş diydik,
sanki eylem alanına gidiyor. Yukur-
da (İşkencede) günlerce kalıyor. Ama
ağzından tek bir söz çıkıyor. Üste-
lik işkenceyi MİT yapıyor. Kendisi
i hepimizden ağır işkencelere uğra-
masına rapen sürekli bize moral ve-
riyor. Herhalde gerçek bir devrimci,
gerçek bir komünist onun gibi olmalı"
O sara dinleyenlerden biri "han-
gi ördüğünmü" diye soruyor. Daha
sonra Levrimci halkın kolundan oldu-
ğunu örendiğimiz arkadaş yanıtlıyor.
"Türkiye Komünist Partisi'ndemim"
Herkes dnlm ben bekliyor. Heyecan-
dan yüzüme ateş besliyor. Öğünüm ka-
barıyor. Gurur duyuyorum adını sanı-
nı bilmediğim, yurdum bile görmedi-
ğim "TKP'lilere". Komünistler, TKP
üyeleri zindanda işkencede bile tüm
insanlara, yitiveren, devrimci-
lere örnektirler. Bunu işkencede sar-
verip sar veremeyen Deniz köldüğünüz
ve daha nice komünist' de kanıtlanm-
dı mı?

D. Halkın Yolundan o arkadaş çık-
kına kadar aşından düşürsüde, bu
örnek komünisti. Ondan sonra 1. Şube-
den gelenlere onun koğuşundan ölsün
sizin hep ondan bahsettiler.